

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2022/1317

2022 m. liepos 27 d.

kuriuo nustatomos nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 leidžiančios nukrypti nuostatos, susijusios su geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės 7 ir 8 standartų taikymu 2023 prašymų teikimo metais

EUROPOS KOMISIJA

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 ⁽¹⁾, ypač į jo 148 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Reglamento (ES) 2021/2115 13 straipsnį, valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų išlaikoma visos žemės ūkio paskirties žemės, įskaitant žemę, kuri nebenaudojama gamybos tikslais, gera agrarinė ir aplinkosaugos būklė ir, vadovaudamasi pagrindiniu to reglamento III priede nurodytų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų (toliau – GAAB standartai) tikslu, nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu ūkininkams ir kitiems paramos gavėjams turi nustatyti minimaliuosius standartus dėl kiekvieno tame priede pateiktame sąraše nurodyto GAAB standarto. GAAB standartai taikomi nuo 2023 prašymų teikimo metų, išskyrus 2 GAAB standartą, kuris tinkamai pagrįstais atvejais gali būti taikomas tik nuo 2024 arba 2025 prašymų teikimo metų;
- (2) savo komunikate „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ ⁽²⁾ Komisija nurodė sunkius Rusijos invazijos į Ukrainą padarinius pasaulio apsirūpinimo maistu galimybėms. Rusijos invazija į Ukrainą lėmė staigų žaliavų kainų šuolį ir paveikė pasaulinę žemės ūkio produktų pasiūlą bei paklausą. Visų pirma pavojus pasaulinei kviečių produkcijai kyla tiek dėl tiekimo sukrėtimo, susijusio su Ukraina ir Rusijai tenkančios kviečių rinkų dalies dydžiu, tiek dėl smarkiai padidėjusių gamybos sąnaudų (visų pirma dėl pabrangusių gamtinių dujų, azoto trąšų ir deguonies). Su pasauline apsirūpinimo maistu padėtimi susijusio netikrumo lygis yra aukštas ir tai verčia susirūpinti dėl pasaulio apsirūpinimo maistu galimybių. Siekiant padėti laiku išspręsti šios padėties keliamas problemas ir išlaikyti maisto tiekimą, turėtų būti išlaikytas Sąjungos žemės ūkio maisto produktų gamybos potencialas, kartu užtikrinant maisto tiekimo tvarumą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, tęsiant perėjimą prie tvarios maisto gamybos, kaip išdėstyta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijoje;

⁽¹⁾ O L L 435, 2021 12 6, p. 1

⁽²⁾ COM(2022) 133 final.

- (3) Reglamento (ES) 2021/2115 III priede nurodyti tiek 7 GAAB standartas „sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje auginamus pasėlius“, tiek pirmasis reikalavimas pagal 8 GAAB standartą „minimali žemės ūkio paskirties žemės, skirtos negamybiniam plotams arba objektams, dalis“, taikomi nuo 2023 prašymų teikimo metų, daro poveikį ariamosios žemės naudojimui gamybos tikslams. Siekiant užtikrinti ilgalaikį našumą, 7 GAAB standartu nustatomi minimalūs reikalavimai, susiję su auginamų skirtingų kultūrinių augalų įvairove laikui bėgant ir tam tikroje vietoje, kad būtų išsaugotas dirvožemio potencialas ir padidintas jo derlingumas, todėl jis potencialiai daro poveikį ūkininkų galimybėms pasirinkti pasėlius. Pagal pirmąjį reikalavimą pagal 8 GAAB standartą nustačius minimalią ariamosios žemės dalį, kuri turi būti skirta negamybiniam plotams ar objektams, siekiant pagerinti ūkio biologinę įvairovę, kurios reikia sveikoms ir našioms ekologinėms sistemoms, ūkininkai biologinės įvairovės tikslais, be esamų kraštovaizdžio elementų, taip pat gali palikti tam tikrą ariamosios žemės ir pūdymo dalį;
- (4) atsižvelgiant į būtinybę spręsti apsirūpinimo maistu klausimus, susijusius su maisto pakankamumo ir įperkamumo pasaulyje aspektais, ir išlaikyti Sąjungos maisto gamybos potencialą, kartu prisidedant prie ES žaliuoju kursu tikslų, visų pirma strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijos, įgyvendinimo, yra tikslinga išimtinai suteikti ūkininkams galimybę pasirinkti naudoti jų turimą ariamąją žemę maisto gamybai, kartu mažinant neigiamą šio pasirinkimo poveikį aplinkai ir klimato kaitai. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama 2023 prašymų teikimo metais nukrypti nuo Reglamento (ES) 2021/2115 III priede nustatyto 7 GAAB standarto ir pirmojo reikalavimo pagal 8 GAAB standartą, kaip jie apibrėžti jų BŽŪP strateginiuose planuose, taikymo. Atsižvelgiant į tai, kad nukrypti leidžiančia nuostata siekiama padėti spręsti apsirūpinimo maistu klausimus trumpuoju laikotarpiu, yra tikslinga nustatyti, kad ariamoji žemė, kuri, taikant nuo Reglamento (ES) 2021/2115 III priede nustatyto pirmojo reikalavimo pagal 8 GAAB standartą, kaip jis apibrėžtas valstybių narių BŽŪP strateginiuose planuose, taikymo nukrypti leidžiančią nuostatą, nebūtų skirta negamybiniam plotams, neturėtų nebūti naudojama kukurūzams, sojoms arba trumpos rotacijos želdiniams auginti, nes šie kultūriniai augalai daugiausia nėra skirti maistui gaminti. Be to, valstybės narės, kurios naudojasi bet kuria iš nukrypti nuo 7 arba 8 GAAB standartų leidžiančių nuostatų, apskritai turėtų skatinti auginti maisto gamybai skirtus kultūrinius augalus, taip pat taikyti ekologines sistemas ir agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemones, numatytas jų BŽŪP strateginiuose planuose, kuriomis siekiama pagerinti ūkio biologinę įvairovę ir išsaugoti dirvožemio potencialą;
- (5) atsižvelgiant į pirmiau nurodytų 7 ir 8 GAAB standartų svarbą siekiant išsaugoti dirvožemio potencialą ir pagerinti ūkio biologinę įvairovę sektoriaus ilgalaikio tvarumo užtikrinimo tikslais ir išlaikyti maisto gamybos potencialą, nukrypti leidžianti nuostata turi būti taikoma 2023 prašymų teikimo metais, neturi paveikti taisyklių taikymo po 2023 m. ir turi neviršyti to, kas tikrai būtina sprendžiant pasaulio apsirūpinimo maistu klausimus. Todėl kiti trys Reglamento (ES) 2021/2115 III priede nurodyti reikalavimai pagal 8 GAAB, įskaitant reikalavimą išlaikyti kraštovaizdžio elementus, toliau taikomi 2023 prašymų teikimo metais kaip garantija, kad bus siekiama pagrindinio standarto tikslo – pagerinti ūkio biologinę įvairovę;
- (6) galimybė nukrypti nuo tų GAAB standartų, apibrėžtų valstybių narių BŽŪP strateginiuose planuose, taikymo nedaro poveikio Reglamento (ES) 2021/2115 109 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje nustatytam įpareigojimui valstybėms narėms į savo BŽŪP strateginius planus įtraukti kiekvieno to reglamento III priede nurodyto GAAB standarto įgyvendinimo ir susijusių elementų aprašymą;
- (7) GAAB standartai yra ekologinių sistemų ir agrarinės aplinkosaugos, klimato srities ir kitų valdymo įsipareigojimų pagrindinių paramos sąlygų dalis, todėl yra tikslinga nustatyti taisykles dėl pagrindinių paramos sąlygų laikymosi tais atvejais, kai valstybė narė pasinaudoja nuo 7 GAAB standarto arba pirmojo reikalavimo pagal 8 GAAB standartą nukrypti leidžiančia nuostata. Siekiant užtikrinti BŽŪP strateginių planų stabilumą ir apsaugoti intervencinių priemonių užmojo mastą – jie nuo 2023 m. bus bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) žaliosios architektūros dalis, pagrindinės paramos sąlygos turėtų likti nepakitusios nepaisant nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo. Visų pirma yra tikslinga užtikrinti, kad siekiant gauti paramą pagal intervencines priemones vis tiek būtų laikomasi 7 GAAB standarto arba pirmojo reikalavimo pagal 8 GAAB standartą pagrindinių reikalavimų, jeigu įsipareigojimai apima tuos pagrindinius reikalavimus arba yra jais grindžiami;
- (8) labai svarbu stebėti šių nukrypti leidžiančių nuostatų poveikį pasaulio apsirūpinimo maistu galimybėms, taip pat aplinkai ir klimato kaitai, todėl valstybės narės turėtų įvertinti šių nukrypti leidžiančių nuostatų įgyvendinimą ir apie jį pranešti Komisijai;

- (9) siekiant užtikrinti, kad šiuo reglamentu nustatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis būtų veiksmingai siekiama jų tikslo, ir atsižvelgiant į tai, kad sprendimus, ką sėti 2023 m. derliui, ūkininkai priima nuo 2022 m. vasaros, sprendimas pasinaudoti nukrypti leidžiančiomis nuostatomis turėtų būti priimtas greitai. Todėl valstybės narės turėtų priimti sprendimą ir apie jį pranešti Komisijai per 30 dienų nuo šio reglamento įsigaliojimo, naudodamos informacinėmis technologijomis pagrįstą sistemą, kurią Komisija pateikia naudotis pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/1185 ⁽³⁾. Sprendimai turėtų būti įtraukti į BŽŪP strateginius planus: arba kai BŽŪP strateginis planas pakartotinai teikiamas pagal Reglamento (ES) 2021/2115 118 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, arba kai pagal to reglamento 119 straipsnį teikiamas pirmas prašymas iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą, atsižvelgiant į tai kas įvyksta pirmiau. Atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti, kad sprendimai būtų įgyvendinami laiku, jie neturėtų būti tvirtinami Komisijos;
- (10) atsižvelgiant į tai, kad valstybių narių sprendimai turi būti priimti likus pakankamai laiko iki ūkininkams priimant sprendimus dėl sėjos, šis reglamentas turėtų skubos tvarka įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendros žemės ūkio politikos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Sprendimai, kuriais nukrypstama nuo tam tikrų geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės standartų taikymo 2023 prašymų teikimo metais

1. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/2115 13 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti 2023 prašymų teikimo metais nukrypti nuo vieno ar abiejų toliau nurodytų GAAB standartų, nustatytų to reglamento III priede, kaip jie apibrėžti valstybių narių BŽŪP strateginiuose planuose, taikymo:

- a) 7 GAAB standarto „Sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje augančius pasėlius“;
- b) 8 GAAB standarto pirmojo reikalavimo „Minimali žemės ūkio paskirties žemės, skirtos negamybiniam plotams arba objektams, dalis.
- Minimali ariamosios žemės ūkio lygmeniu, skirtos negamybiniam plotams ir objektams, įskaitant pūdymui paliktą žemę, dalis – bent 4 %.
  - Jeigu ūkininkas išpareigoja ne mažiau kaip 7 % savo ariamosios žemės skirti negamybiniam plotams ar objektams, įskaitant pūdymui paliktą žemę, pagal sustiprintą ekologinę sistemą, laikantis 31 straipsnio 6 dalies, dalis, kuri turi būti laikoma kaip atitinkanti šį GAAB standartą, turi neviršyti 3 %.
  - Minimali ariamosios žemės ūkio lygmeniu dalis – 7 %, jei ji taip pat apima tarpinius pasėlius arba azotą kaupiančius pasėlius, auginamus nenaudojant augalų apsaugos produktų, iš kurių 3 % turi būti pūdymui palikta žemė arba negamybiniai objektai. Tarpiniams pasėliams valstybės narės turėtų taikyti 0,3 svorinį koeficientą.“

Valstybės narės, kurios naudojasi pirmos pastraipos b punkte nurodyta nukrypti leidžiančia nuostata, užtikrina, kad ji būtų taikoma išimtinai tik pūdymui paliktai žemei ir nebūtų taikoma kitiems negamybiniam objektams.

Valstybės narės užtikrina, kad ariamoji žemė, kuri, taikant pirmos pastraipos b punkte nurodytą nukrypti leidžiančią nuostata, nebus skirta negamybiniam plotams, nebūtų naudojama kukurūzams, sojoms arba trumpos rotacijos želdiniams auginti.

Valstybės narės, kurios naudojasi bet kuria iš pirmoje pastraipoje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų, skatina auginti maisto gamybai skirtus augalus.

⁽³⁾ 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai (OL L 171, 2017 7 4, p. 113).

Valstybės narės, kurios naudojami bet kuria iš pirmoje pastraipoje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų, skatina taikyti ekologines sistemas ir agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemones, numatytas jų BŽŪP strateginiuose planuose, kuriomis siekiama pagerinti ūkio biologinę įvairovę ir išsaugoti dirvožemio potencialą.

2. Taikant Reglamento (ES) 2021/2115 31 straipsnyje nurodytas ekologines sistemas ir to reglamento 70 straipsnyje nurodytas agrarinės aplinkosaugos, klimato srities ir kitus valdymo įsipareigojimus, nustatytus valstybių narių BŽŪP strateginiuose planuose, to reglamento 31 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a punkte ir 70 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytos pagrindinės sąlygos 7 GAAB standarto ir pirmojo reikalavimo pagal 8 GAAB standartą atžvilgiu 2023 prašymų teikimo metais šio straipsnio 1 dalyje nurodytais valstybių narių sprendimais yra nekeičiamos.

2 straipsnis

Sprendimų laikas, pranešimas apie juos ir jų taikymas

1. 1 straipsnio 1 dalyje nurodytomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis nusprendusios pasinaudoti valstybės narės per 30 dienų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos Komisijai praneša apie pagal tą dalį priimtus sprendimus, naudodamos informacinėmis technologijomis pagrįstą sistemą, kurią Komisija pateikia naudotis pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/1185.
2. Valstybės narės pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalį priimtus sprendimus įtraukia į BŽŪP strateginio plano 3.10 skirsnį, susijusį su paramos sąlygomis ir GAAB standartu: arba kai pakartotinai teikia BŽŪP strateginį planą pagal Reglamento (ES) 2021/2115 118 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, arba kai pagal to reglamento 119 straipsnį teikia pirmą prašymą iš dalies pakeisti BŽŪP strateginį planą.
3. Pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalį priimtiems sprendimams nereikia Komisijos patvirtinimo, nurodyto atitinkamai Reglamento (ES) 2021/2115 118 straipsnio 6 dalyje arba 119 straipsnio 10 dalyje.
4. Pagal 1 straipsnio 1 dalį priimti sprendimai taikomi 2023 prašymų teikimo metais.
5. Valstybės narės, kurios naudojami bet kuria iš 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų, į Reglamento (ES) 2021/2115 134 straipsnyje nurodytą metinę veiklos rezultatų ataskaitą, pateiktiną 2024 m. vasario 15 d., įtraukia tokių nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo padarinių pasaulio apsirūpinimo maistu galimybėms, aplinkos išsaugojimui ir kovai su klimato kaita vertinimą.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. liepos 27 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN